

Uitgebreidere studies

VAN

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Is alles uit God?

Beschikt God alle dingen?

Wat betekent 'ta panta'?

Door Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Dit onderwerp is buitengewoon belangrijk. In 1934 ben ik er voor het eerst over gaan nadenken, toen enkele nieuwe vrienden die mijn Bijbelstudies bezochten, mij vertelden dat zij een heerlijke waarheid hadden ontdekt, die volgens hun een geweldige vreugde en vrede schonk. De gedachtegang die ze mij voorhielden, kan ik in de volgende paar woorden samenvatten: 'alles is uit God'. Dat slaat zowel op het goede als op het slechte. Hij beslist alles wat er gebeurt.

Zij vonden dat ik dit zou moeten geloven en onderwijzen, althans als ik door wilde gaan voor iemand die alles gelooft God heeft gezegd. De tekst die zij als bewijs aanhaalden, staat in Romeinen 11:36 waar van God gezegd wordt:

“Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen”.¹

Zij lieten mij zien dat in de oorspronkelijke tekst eigenlijk staat: “Want vanuit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen.” Dat ging ik ogenblikkelijk na in een Grieks Testament, dat zij voor mij hadden opengeslagen bij deze tekst en mij voorhielden. Er kon geen twijfel over bestaan dat de eenvoudige voorzetsels hier tonen dat God de bron, het kanaal of het middel, en het doel is van wat er dan ook bedoeld mag worden met de uitdrukking 'alle dingen'.

Voor mijn vrienden was de betekenis van 'alle dingen' heel eenvoudig. 'Alle dingen betekent alle dingen, wat zou het anders kunnen betekenen?', zei iemand. Anderen beweerden dat er het universum en alles wat daarin is mee wordt bedoeld, zonder enige uitzondering of onderscheid. Dat elke handeling, elke gebeurtenis en elk verschijnsel alle uit God waren. Ze gingen zelfs zo ver te zeggen dat zelfs de satan, in zijn tegenwoordige hoedanigheid, uit God is en dat hij in de loop der tijd weer met God verzoend zou worden. Na een gesprek van ongeveer een uur over deze gedachtegang, raakten ze een beetje geïrriteerd, omdat ik me niet onmiddellijk liet overhalen tot hun standpunt.

Ik wees hen er op dat de Here Jezus over bepaalde Farizeeën, die zijn kwaadwillende vijanden waren, had gezegd: **“Gij zijt uit den vader den duivel”** (Joh.8:44, St.Vert.) en dat Johannes in zijn eerste brief schreef: **“wie de zonde doet, is uit de duivel”** (I Joh.3:8). Ik liet ze zien, in hetzelfde Griekse Testament dat zij mij hadden voorgehouden, dat dit in de Griekse tekst staat. Ik liet hen mijn argumenten tegen hun inzicht weten door te zeggen dat zolang de Schriften verklaren dat er, ook al is het maar één ding, iets in het universum bestaat dat niet uit God is, het voor mij onmogelijk zou zijn te geloven dat alle dingen zonder uitzondering uit God zijn.

Toen ik dit had beweerd, probeerden ze druk op me uit te oefenen, door te stellen dat ik óf moest geloven dat alle dingen uit God zijn, óf anders moest geloven dat sommige dingen uit God zijn en dat wanneer ik niet geloofde dat alle dingen uit God zijn, ik daarmee de duidelijke bewering van Rom.11:36 afwees. Mijn antwoord hierop was dat ik mij nooit schuldig zou willen maken aan het afwijzen van ook maar één enkele uitspraak in het Woord, maar dat ik zeer zorgvuldig zou overdenken wat de uitdrukking 'alle dingen' in Rom.11:36 inhoudt. Zij vonden dat niet nodig, omdat 'alle dingen' niets anders kan betekenen dan 'alle dingen', maar ik herinnerde hen eraan dat ik mijzelf had afgekeerd van een groep mensen die dingen probeerden te bewijzen door middel van uitspraken als: “Wanneer de Bijbel 'hel' zegt, wordt ook de 'hel' bedoeld.” Zo eindigde onze discussie met teleurstelling aan hun kant, omdat ik niet bereid was gebleken een zo voor de hand liggende waarheid te accepteren. Als laatste gebaar gaven zij mij enkele foldertjes van A.E. Knoch, de vertaler van de *Concordant Version*, de leraar van wie zij deze 'heerlijke waarheid' hadden ontvangen. Enkele dagen later was ik in de gelegenheid wat van de lektuur die ze me hadden gegeven, te lezen. Ik kwam beweringen tegen als:

“Alles is van God. Zowel het slechte als het goede. De fundamentele waarheid van goddelijke openbaring, dat alles van God is (Rom. 11 :36), is zo'n zware belasting voor het geloof van het christendom, dat mensen het instinctief verwerpen en hun ongeloof rechtvaardigen met het

¹ Voetnoten zijn van de vertaler.

Citaten zijn, tenzij anders vermeld, uit de Nieuwe Vertaling 1951 van het NBG.

argument dat het weerzinwekkend is, zodat hun geestelijke natuur zich er tegen verzet. Er zijn veel gedeelten in Gods Woord die de waarheid bevestigen dat alle dingen – zowel het kwade als het goede – hun oorsprong vinden in de enige God, Die alleen kan scheppen.”

Deze citaten geven de teneur aan van het materiaal dat ze mij gegeven hadden en deze ervaring is het begin geweest van mijn bestudering van *TA PANTA*, de Griekse woorden die vertaald zijn met ‘alle dingen’ in Rom.11:36. Ik was vastbesloten achter de betekenis te komen van deze woorden, zoals ze gebruikt zijn door de Geest van God.

In de periode van bijna twintig jaar die sindsdien is verstreken, heb ik deze studie keer op keer opgepakt. Het eerste materiaal dat ik daarover geschreven heb, is verschenen in *The Word of Truth*, deel I, nummer 7 (december 1936). Hoewel ik altijd open heb gestaan voor nieuwe inzichten, is mijn overtuiging in die tijd nooit veranderd. Anderzijds is mijn inzicht in de vele contexten waarin *TA PANTA* wordt gevonden, flink toegenomen. Daarom heb ik mij nu ten doel gesteld deze studie nogmaals op te pakken en mijn laatste inzichten over deze zaak aan u voor te leggen.

Uitlegkundige principes

Er bestaat een principe bij het bestuderen van de Bijbel dat van buitengewoon grote waarde is voor allen die de waarheid zoeken. Als dit genegeerd wordt, lijkt het erop dat we de Bijbel vrijwel alles kunnen laten zeggen wat we wensen, maar als we ons aan dit principe houden, zullen we ontdekken wat de Geest precies heeft gezegd. Dit uitgangspunt kan in een paar woorden worden weergegeven: ‘wat is de context?’ Als we niet het gehele Schriftgedeelte in ogenschouw nemen, wordt de betekenis van een tekst gemakkelijk misverstaan. Ten aanzien van elke tekst die als bewijs voor een bepaalde lering naar voren wordt gebracht, moeten we ons altijd afvragen: ‘wat is het onderwerp van het tekstgedeelte waaruit de tekst is genomen?’ Wanneer we dat onderwerp eenmaal kennen, zijn we in staat te ontdekken wat de tekst over dat onderwerp te zeggen heeft.

Een ander belangrijk principe in Bijbeluitleg is, dat, wanneer we een woord of een uitdrukking tegenkomen die niet glashelder voor ons is in het gedeelte dat we overdenken, we moeten proberen hetzelfde woord of dezelfde zinsnede te vinden in een ander gedeelte waar over de betekenis geen misverstand kan bestaan. In dat geval moet dat gedeelte voor ons de sleutel zijn voor de betekenis in alle andere verzen waar dit woord of deze zinsnede voorkomt.

Het Griekse woord *PAS* betekent ‘alles’. De onzijdige vorm van dit woord is *PAN*. Als lijdend voorwerp, mannelijk enkelvoud is de vorm *PANTA*, en als onderwerp en lijdend voorwerp, onzijdig, is de vorm ook *PANTA*. Het woord *PANTA* komt vaak voor in het Nieuwe Testament, maar in 37 gevallen wordt het voorafgegaan door het bepalend lidwoord *TA*. Dit vormt samen *TA PANTA* en dat is het onderwerp van onze studie. Om de lezer te helpen, volgt hier eerst een lijst van alle teksten, waarin deze uitdrukking voorkomt. De cursief gedrukte woorden geven de NBG-vertaling van *TA PANTA* aan.

CONCORDANTIE OP *TA PANTA*

Marc.4:11	tot hen, die buiten staan, komt <i>alles</i> in gelijkenissen
Rom.8:32	ons met Hem ook niet <i>alle dingen</i> schenken
Rom.11:36	want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn <i>alle dingen</i>
I Cor.8:6	de Vader, uit wie <i>alle dingen</i> zijn
I Cor.8:6	Jezus Christus, door wie <i>alle dingen</i> zijn
I Cor.11:12	<i>alles</i> is echter uit God
I Cor.12:6	het is dezelfde God, die <i>alles</i> in allen werkt
I Cor.12:19	indien zij <i>alle</i> één lid vormden
I Cor.15:27	want <i>alles</i> heeft Hij aan zijn voeten onderworpen
I Cor.15:28	wanneer <i>alles</i> Hem onderworpen is
I Cor.15:28	die Hem <i>alles</i> onderworpen heeft

II Cor.4:15	het geschiedt <i>alles</i> om uwentwil
II Cor.5:18	dit <i>alles</i> is uit God
Gal.3:22	heeft <i>alles</i> besloten onder de zonde
Ef.1:10	<i>al</i> wat in de hemelen en op de aarde is
Ef.1:11	Hem, die in <i>alles</i> werkt naar de raad van zijn wil
Ef.1:23	Hem, die <i>alles</i> in allen volmaakt
Ef.3:9	God, de Schepper van <i>alle dingen</i>
Ef.4:10	om <i>alles</i> tot volheid te brengen
Ef.4:15	in liefde in <i>elk opzicht</i> naar Hem toe
Ef.5:13	maar als dat <i>alles</i> door het licht ontmaskerd wordt
Fil.3:8	om zijnentwil heb ik <i>dit alles</i> prijsgegeven
Fil.3:21	waarmede Hij ook <i>alle dingen</i> Zich kan onderwerpen
Col.1:16	in Hem zijn <i>alle dingen</i> geschapen
Col.1:16	<i>alle dingen</i> zijn door Hem en tot Hem geschapen
Col.1:17	<i>alle dingen</i> hebben hun bestaan in Hem
Col.1:20	<i>alle dingen</i> weder met Zich te verzoenen, door Hem
Col.3:8	thans moet ook gij <i>dit alles</i> wegdoen
Col.3:11	maar <i>alles</i> en in allen is Christus
I Tim.6:13	God, Die <i>alle ding</i> levend maakt (St.Vert.)
Heb.1:3	die <i>alle dingen</i> draagt door het woord zijner kracht
Heb.2:8	want bij dit: <i>alle dingen</i> hem onderworpen
Heb.2:8	thans zien wij nog niet, dat hem <i>alle dingen</i> onderworpen zijn
Heb.2:10	om Welken <i>alle dingen</i> zijn (St.Vert.)
Heb.2:10	door Welken <i>alle dingen</i> zijn (St.Vert.)
Openb.4:11	want Gij hebt <i>alles</i> geschapen
Openb.5:13	en <i>alles</i> wat daarin is

Bij het doorlezen van deze lijst valt op dat *TA PANTA* tot op zekere hoogte een Paulinische uitdrukking is. Marcus gebruikt deze term slechts eenmaal en Johannes gebruikt deze twee maal in Openbaring, maar alle andere keren dat de uitdrukking voorkomt, is dat in de geschriften van Paulus.

Het is nu onze opdracht om in al deze teksten waar *TA PANTA* voorkomt, er één te vinden die de betekenis van *TA PANTA* zo duidelijk weergeeft dat zelfs “reizigers noch dwazen zullen dolen.” Dat is heel eenvoudig. Als we de lijst langsgaan, valt Col.3:8 ogenblikkelijk op. Dat is dan ook de eerste tekst die we zullen onderzoeken.

Colossenzen 3:8

“Maar thans moet ook gij dit alles (*TA PANTA*) wegdoen: toorn, heftigheid, kwaadaardigheid, laster en vuile taal uit uw mond.”

Het zal de lezer opvallen dat de vertalers ‘dit alles’ hebben gebruikt om *TA PANTA* te vertalen. Aangezien er geen twijfel over bestaat dat *TA* ‘de’ betekent en *PANTA* ‘alles’, zou de letterlijke vertaling zijn: ‘Maar thans moet ook gij de alles wegdoen.’ Dat zou nergens op slaan. Wat het ook moge betekenen, Paulus zei tegen deze Colossenzen dat zij *TA PANTA* moesten wegdoen en wij moeten er achter zien te komen wat hij daarmee bedoeld heeft. Als we hebben ontdekt wat hij er hier mee heeft bedoeld, hebben we een buitengewoon sterke aanwijzing voor de betekenis van *TA PANTA* op alle andere plaatsen waar het voorkomt.

Spoorde Paulus de gelovigen in Colosse aan het universum af te leggen? Beslist niet, dat zou volkomen belachelijk zijn geweest. *TA PANTA* kan hier onmogelijk ‘universum’ betekenen.

Spoorde Paulus de gelovigen in Colosse aan alles zonder uitzondering of onderscheid af te leggen? Ook dat niet, dat zou al even dwaas geweest zijn en zou geen enkele zin gehad hebben. *TA PANTA* kan hier niet betekenen ‘alles zonder uitzondering of onderscheid’.

Het is niet mogelijk *TA PANTA* in deze tekst verkeerd te begrijpen. De uitdrukking wordt vertaald met “dit alles:” en ik geloof niet dat iemand deze vertaling kan verbeteren. Hetzelfde zou misschien op een andere manier gezegd kunnen worden, maar daar is geen enkele noodzaak toe. De woorden ‘dit alles’ geven precies aan wat Paulus in gedachten had, toen hij deze uitdrukking gebruikte. A.E. Knoch vertaalt dit in zijn *Concordant Version* met ‘all these’, ondanks dat hij *TA PANTA* al drie maal in het eerste hoofdstuk had vertaald met ‘het universum’². Dat is een disconcordante vertaling die zijn vooringenomenheid aantoonst.

Colossenzen 3:8 is één van de teksten in het nieuwe testament waar de betekenis van *TA PANTA* glashelder is en het geeft aan wat Paulus bedoelde, wanneer hij deze uitdrukking gebruikte. Op grond van dit duidelijke voorbeeld kunnen we de conclusie trekken dat *TA PANTA* een uitdrukking is met een aanwijzende functie, idiomatisch van aard, die verwijst naar iets dat net gezegd is of onmiddellijk volgt. [Het idiomatisch karakter van *TA PANTA* moet zeer goed worden onderscheiden. Een idioom is een uitdrukking die een geheel eigen betekenis heeft, d.w.z. dat de betekenis ervan niet ontdekt kan worden door de betekenis van de elementen van de uitdrukking samen te brengen. Bijvoorbeeld: we hebben de idiomatische uitdrukking ‘het regent pijpenstelen’. We weten wat ‘regenen’ betekent en we weten wat ‘pijpenstelen’ zijn. De betekenis van dit idioom kan niet gevonden worden met behulp van onze kennis van de elementen ‘regenen’ en ‘pijpenstelen’. Als iemand de betekenis ervan wil weten, zal hij te rade moeten gaan bij iemand die Nederlands spreekt. Dat *TA PANTA* een idioom is, kunnen we zien aan de omstandigheid dat het lidwoord nooit wordt gebruikt voor enige andere vorm van het woord *PAS*. Een letterlijke vertaling van dit idioom heeft absoluut geen betekenis. De termen ‘dit alles’, of ‘al deze’ volstaan uitstekend op elke plaats waar deze uitdrukking gebruikt is.] De uitdrukking kan het best vertaald worden met ‘dit alles’ of ‘al deze’, afhankelijk van het feit of het onderwerp enkelvoudig of meervoudig is. De uitdrukking verwijst altijd naar iets in de context. De lezer moet beseffen dat deze context vooraf kan gaan, kan volgen, of beide.

Het is duidelijk dat in Col.3:8 *TA PANTA* slaat op iets dat onmiddellijk volgt. Het is echter ook mogelijk deze uitdrukking wijst op iets wat net gezegd is. Paulus heeft al vermeld: “hoererij, onreinheid, hartstocht, boze begeerte en de hebzucht, die niet anders is dan afgoderij”. Hij stelt vast dat zij ooit in deze dingen gewandeld hebben en onder de macht daarvan hebben geleefd. Dit laat zien dat ze al van die zonden verlost waren en ze afgelegd hadden. Dan noemt hij nóg zeven zonden en spoort hen aan ook die af te leggen.

Dat *TA PANTA* een uitdrukking met aanwijzende functie is en wijst op iets dat gezegd is of onmiddellijk volgt, kan ook in andere teksten duidelijk aangetoond worden, op de manier die we net hebben laten zien.

Filippenzen 3:8

“Voorzeker, ik acht zelfs alles (*TA PANTA*) schade, omdat de kennis van Christus Jezus, mijn Here, dat alles te boven gaat. Om zijnentwil heb ik dit alles (*TA PANTA*) prijsgegeven en houd het voor vuilnis, opdat ik Christus moge winnen.”

² De *Concordant Literal New Testament*, sixth edition, 1974, de gewijzigde opvolger van de *Concordant Version* van 1926 of 1931, waar Sellers vermoedelijk op doelt, heeft in Col.1:16,17 en 20 geen ‘universe’, maar ‘all’, waarbij overigens geen rekening is gehouden met de aanwijzende functie van de term *TA PANTA* waar Sellers hier de nadruk op legt.

Het woord *PANTA* kán door het verband beperkt worden, maar dat is niet noodzakelijk. In gevallen dat het niet terugwijst naar iets dat even tevoren genoemd is, kan het onbeperkt zijn. Dat is evenwel niet het geval met de uitdrukking *TA PANTA*, die altijd beperkt wordt door het verband en altijd verwijst naar iets dat even tevoren gezegd is of dat direct daarna genoemd gaat worden. Een voorbeeld daarvan vinden we in deze tekst.

Paulus heeft net een lijst gegeven van zeven dingen die nut voor hem hadden. Dat zijn respectievelijk zijn besnijdenis, zijn positie in Israël, zijn afkomst als Benjaminit, zijn ware Hebreeuwse aard, zijn houding tegenover de wet, zijn ijver en de rechtvaardigheid die hij verkregen had door het houden van de wet. Vervolgens zegt hij dat deze dingen, namelijk die hij juist genoemd heeft, waar hij vroeger voordeel van had, nu heeft leren achten als schade om Christus' wil. Vervolgens stelt hij dat hij alles (al de voordelen die hij opgesomd heeft) schade acht om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, om wiens wil hij dit alles (*TA PANTA*) opgegeven heeft. 'Dit alles' verwijst vanzelfsprekend naar de dingen die hij even tevoren genoemd heeft.

De twee tot nu toe behandelde teksten zijn voldoende om aan te tonen dat *TA PANTA* een uitdrukking is met een aanwijzende functie (idiomatisch van aard), die gebruikt is om te wijzen op iets dat net genoemd is, of direct daarna genoemd gaat worden.

We zullen echter niet zomaar wat teksten uitzoeken, maar elke tekst onderzoeken in de volgorde waarin hij voorkomt in het nieuwe testament. Hiermee zal aangetoond worden dat *TA PANTA* 'dit alles' of 'al deze' betekent en dat de uitdrukking altijd verband houdt met de context waarin hij voorkomt.

Marcus 4:11

“En Hij zeide tot hen: U is gegeven het geheimenis van het Koninkrijk Gods, maar tot hen, die buiten staan, komt alles (*TA PANTA*) in gelijkenissen.”

'Dit alles is gedaan in gelijkenissen' is hier een veel betere vertaling. Weymouth vertaalt het als volgt: 'Dit alles werd gesproken in beeldende taal'. Hier zien we dat *TA PANTA* de betekenis heeft 'dit alles' en dat het betrekking heeft op de context en erdoor wordt beperkt.

Romeinen 8:32

“Hoe zal Hij, die zelfs zijn eigen Zoon niet gespaard, maar voor ons allen overgegeven heeft, ons met Hem ook niet alle dingen (*TA PANTA*) schenken?”

Ik zou de volgende vraag willen stellen aan hen die menen dat 'alle dingen' betekent 'alles zonder uitzondering of onderscheid': geloven zij dat hun eens één van de twaalf tronen gegeven zal worden waarop de apostelen plaats zullen nemen? Of geloven ze misschien dat hun alle twaalf tronen gegeven zullen worden, aangezien 'alle dingen' toch immers 'alles zonder uitzondering of onderscheid' betekent? Het is toch zonneklaar dat *TA PANTA* hier vertaald moet worden met 'dit alles' en dat deze uitdrukking wijst op de verschillende zegeningen die in het achtste hoofdstuk genoemd worden. Opnieuw zien we dat *TA PANTA* een uitdrukking is, die in dit geval wijst op iets wat net genoemd is en tevens naar iets wat erop volgt. Er kan met geen mogelijkheid het universum mee bedoeld worden, noch alle dingen zonder uitzondering of onderscheid. De uitdrukking wordt beperkt door de context waaraan zij haar betekenis ontleent.

Romeinen 11:36

“Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen (*TA PANTA*): Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid! Amen.”

Dit is het vers dat keer op keer gebruikt wordt door hen die menen dat alles in de meest absolute zin uit God is. Met betrekking tot deze tekst, heb ik het gevoel dat we het best Alexander Thomson aan het woord kunnen laten. In *Unsearchable Riches*, een tijdschrift dat de alverzoening propageert en waarvan

A.E. Knoch de redacteur is, kunnen we menig artikel van hem vinden. In het verleden heeft Knoch Thomson aangeduid als 'onze geachte vriend Alexander Thomson'. Naar mijn oordeel, dat misschien juist en misschien onjuist is, lijkt het erop dat de heer Thomson de leer van Knoch probeerde te volgen, maar dat onmogelijk vond. Er is kennelijk een scheiding tussen hen ontstaan, die voortgekomen is uit Thomsons afwijzing van de opvatting van Knoch dat God een vooropgezette bedoeling heeft met zelfs de meest onbelangrijke gebeurtenissen.

In een artikel getiteld: 'Is alles naar Gods wil?', verschenen in *The Differentiator*, deel 12, nummer 3, mei-juni 1950, gaat Thomson in op Romeinen 11:36, waarvan hij zegt:

"Wat is het onderwerp van dit hoofdstuk? Het onderwerp is: heeft God zijn volk terzijde gezet? We vinden hier opnieuw, voor de derde maal, het contrast tussen twee partijen of tegenstellingen. Ook hier vullen ze elkaar aan en heeft God ze beide nodig en gebruikt ze ook beide.

Israël is aan de beurt geweest, maar heeft gefaald. Toen kwamen de heidenen aan de beurt, totdat de volheid ingaat. Ook zij zullen falen. Dan zal Israël het leven uit de doden krijgen en deze keer zal er van falen geen sprake zijn. Van beide partijen kan terecht gezegd worden dat God op één of ander moment hen opsluit in hun onverzettelijkheid (dit is het equivalent van het Griekse *APEITHEIA*, een negatieve vorm. Dit geldt voor elk mens op bepaalde momenten in zijn leven, maar het is niet zo dat iedereen halsstarrig of koppig is). God zal aan beide partijen in dit eeuwenlange drama genade betonen. God is de Enige die in staat is zijn plannen zo ten uitvoer te leggen dat ze uiteindelijk tot het beoogde resultaat zullen leiden. Het hoofdthema in Paulus' gedachtegang is de enorme zegen die God de geredden zal geven uit elke partij, maar vooral aan zijn oude volk. Paulus maakt een toespeling op wereld-verzoening, of misschien kunnen we het wat preciezer stellen, wereld-ontferming, maar we zouden hier toch niet de verzoening van het hele universum durven lezen. Ook noemt Paulus hier geen overleden mensen en spreekt hij niet over de tijd voordat de Natie was ontstaan. We kunnen absoluut niet ontkennen dat uit Hem en door Hem en tot Hem alle dingen zijn waarvan Paulus hier ons iets zegt. Maar aangezien Paulus hier niet schreef over het hele universum, of zelfs de hele mensheid, waar halen we dan het recht vandaan om verder te gaan dan hij en vers 36 toe te passen op het hele universum? Het feit dat er een bepalend lidwoord staat voor 'alle dingen' (*TA PANTA*) dwingt ons ertoe te bedenken dat het gaat om het onderwerp dat eraan voorafgaat.

Het geeft geen pas welke broeder dan ook te betitelen als afvallige, alleen omdat hij de woorden van Paulus logisch leest. De *Concordant Version* probeert aan te tonen dat het onderwerp van dit gedeelte het hele universum is. Paulus spreekt echter van Gods oordelen, zijn wegen en zijn gedachten. Hij hield zich hier niet bezig met het universum of met de schepping. Er is overigens wel een gedeelte waarin hij zich daarmee bezighoudt (Col.1).

Het is een klinkklare vooronderstelling te beweren dat Rom.11:36 het heeft over de geschiedenis van het universum, van de gehele schepping. Zo'n standpunt mag dan uiterlijk lijken op verheerlijking van God, maar wil iemand me dan werkelijk vertellen dat God de 'bron' is van alle weerzinwekkende slechtheid, alle onmenselijke wreedheden, alle kwaadaardige leugens, waartegen je rechtsgevoel in opstand komt? Is dat wat Paulus bedoelt als hij zegt: "hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen"? (Rom.11:33, St.Vert.).

Wat Paulus hier zegt, kan als volgt worden weergegeven: Alle hiervoor genoemde dingen zijn uit God en door Hem en tot Hem, want er was niemand die zijn gedachten kende, niemand die zijn raadgever is geweest, niemand die eerst aan Hem kon geven, zodat Hij hem zou moeten terugbetalen. Deze dingen komen voort uit zijn Soevereine wezen, juist omdat zij niet hadden kunnen voortkomen uit enig ander wezen" *Alexander Thomson*.

Zonder onze goedkeuring te hechten aan elk detail van Thomsons interpretatie, kan ik volledig instemmen met de hoofdgedachte van zijn betoog, namelijk dat Rom.11:36 een context heeft en dat we niet

verder moeten willen gaan dan de context bij de toepassing van deze tekst. A.E. Knoch is het met dit principe eens. In *Unsearchable Riches*, januari 1928 verklaarde hij:

“In de Schriften hangt de betekenis van een tekst af van de context. Met andere woorden, als we de tekst plaatsen in een andere context, kan deze iets gaan betekenen dat geheel in tegenspraak is met de wil en het woord van God.”

Hierop zeg ik Amen. Maar ik blijf erbij dat Knoch en zijn volgelingen dit principe hebben losgelaten met hun behandeling van Rom.11:36. Zij koppelen deze tekst los van het onderwerp en geven het een nieuwe en geheel andere context, door van het hele universum het onderwerp te maken. Door zo te handelen geven ze een betekenis aan de tekst, die geheel in tegenspraak is met de wil en het woord van God. In overeenstemming met de duidelijke waarheid die in Col.3:8 wordt verkondigd, geloof ik dat dit vers als volgt vertaald zou moeten worden: ‘Want uit Hem en door Hem en tot Hem is dit alles, Hem zij de heerlijkheid tot in de eonen’

Is het nog nodig te zeggen dat ‘dit alles’ verwijst naar de dingen die in hoofdstuk 11 besproken zijn? Opnieuw zien we dat *TA PANTA* een uitdrukking met een aanwijzende functie is, wijzend op hetgeen zojuist besproken is. Hetzelfde zien we in de twee volgende teksten.

I Corinthiërs 8:6

“Voor ons nochtans is er maar één God, de Vader, uit wie alle dingen (*TA PANTA*) zijn en tot wie wij zijn, en één Here, Jezus Christus, door wie alle dingen (*TA PANTA*) zijn, en wij door Hem.”

Na een zorgvuldige overweging van alle factoren die in dit gedeelte een rol spelen, denk ik dat een nauwkeurige vertaling zou zijn: “Niettemin voor ons is er één God, de Vader, uit Wie dit alles is en wij voor Hem en één Heer Jezus Christus, door Wie dit alles is en wij door Hem.”

Het onderwerp van dit gedeelte zijn de offers die aan de afgoden gebracht worden. Om deze kwestie echter volledig tot zijn recht te doen komen, spreekt Paulus eerst over kennis en liefde. Misschien hebben de Corinthiërs in hun brief aan hem wel gezegd dat ze alles wisten over afgoden en over voedsel dat aan de afgoden geofferd was. Paulus stemt hiermee in en zegt: “Wij weten, dat wij allen kennis bezitten”, maar voegt eraan toe: “de kennis maakt opgeblazen, maar de liefde sticht.” De Corinthiërs hadden naast kennis nog iets anders nodig, iets dat hen in staat zou stellen die kennis op de juiste wijze te gebruiken. Hun kennis moest gepaard gaan met liefde. Hij herinnert hen er opnieuw aan dat alle kennis die ze bezaten uit God is en tot hen gekomen is ter wille van zijn heerlijkheid en niet om hun trots te strelen. Eigenlijk is dit een herhaling met andere woorden van iets dat hij hen al eerder gezegd had: **“Want wie onderscheidt u? En wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt? En indien gij het dan ontvangen hebt, wat beroemt gij u, alsof gij het niet ontvangen hadt?”** (I Cor.4:7).

In I Cor.8:6 komt Paulus op dezelfde gedachte terug en verklaart dat juist de kennis, die sommigen opgeblazen heeft, uit God is; dat die kennis hun gegeven is opdat zij tot zijn eer zouden leven. Deze kennis komt door de Heer Jezus Christus en ook zij waren door Hem. Paulus wijst er op dat niet allen deze kennis hebben en waarschuwt hen er voor zorg te dragen dat hun kennis geen steen des aanstoets wordt voor de zwakken.

I Corinthiërs 11:12

“Want gelijk de vrouw uit de man is, zo is ook de man door de vrouw; alles (*TA PANTA*) is echter uit God”

In overeenstemming met het voorbeeld van gezonde woorden dat we hebben kunnen vaststellen op basis van een aantal duidelijke teksten, dient het slot van dit vers vertaald te worden met: “Doch dit alles is uit God.” ‘Dit alles’ wijst uiteraard op hetgeen daarvoor gezegd is.

In de context van dit vers heeft de apostel een aantal dingen laten zien die door God zijn ingesteld. Hij heeft net gezegd dat 1) de man het beeld en de heerlijkheid Gods is, 2) de vrouw de heerlijkheid van de

man is, 3) de man niet uit de vrouw is, 4) de vrouw uit de man is, 5) de man niet is geschapen om de vrouw, 6) de vrouw is geschapen om de man, 7) de man zonder de vrouw niet in de Here is, 8) de vrouw zonder de man niet in de Here is, 9) zoals de vrouw uit de man is, 10) zo is ook de man door de vrouw. Deze dingen heeft God ingesteld. Opdat niemand zou denken dat dit een menselijk bedenkfel is, door mannen opgelegd aan vrouwen, of iets dat ontstaan is uit bepaalde gewoonten in het maatschappelijk verkeer, laat Paulus hier onmiddellijk op volgen: “Dit alles is uit God”.

Deze tekst wordt vaak geciteerd als doorslaggevend bewijs dat alles in het gehele universum zonder uitzondering of onderscheid uit God zou zijn. Dit is een overduidelijk voorbeeld van een tekst uit zijn verband rukken. Dit kan de betekenis van deze uitspraak niet zijn. Geen zinnig schrijver zou een mededeling willen afronden met iets dat volslagen vreemd is aan zijn onderwerp. Paulus doet dit hier ook niet. *TA PANTA* wijst hier alleen maar op wat de apostel in de voorgaande verzen heeft besproken. Opnieuw zien we dat het een uitdrukking is met een aanwijzende functie die telkens wanneer deze voorkomt, verwijst naar iets dat net genoemd is of dat direct daarop gezegd zal worden.

I Corintiërs 12:6

“... er is verscheidenheid in werkingen, maar het is dezelfde God, die alles (*TA PANTA*) in allen (*EN PASIN*) werkt.”

Ik zou het als volgt vertaald hebben: “God, die al deze dingen in allen werkt.” De context spreekt over gaven, bedieningen en werkingen. Sommigen hadden één van deze dingen, anderen weer een andere. Hoe klein of groot de gave, bediening of werking echter ook was, het is dezelfde God die al deze dingen uitwerkte in allen die ze bezaten.

I Corintiërs 12:19

“Indien zij alle (*TA PANTA*) een lid vormden, waar bleef het lichaam?”

Een nauwkeuriger vertaling zou zijn: “Indien deze alle één lid waren, waar zou het lichaam zijn?” In het verband waarin deze vraag staat, heeft Paulus gesproken over de voet, de hand, het oor, het oog en de neus. Daarop vraagt hij waar het lichaam dan wel zou zijn, als al deze dingen maar één lid waren. Het antwoord is natuurlijk dat het lichaam in dat ene lid zou zijn.

I Corintiërs 15:27-28

“Want alles (*PANTA*) heeft Hij aan zijn voeten onderworpen. Maar wanneer Hij zegt, dat alles (*PANTA*) onderworpen is, is blijkbaar Hij uitgezonderd, die Hem alles (*TA PANTA*) onderworpen heeft. Wanneer alles (*TA PANTA*) Hem onderworpen is, zal ook de Zoon zelf Zich aan Hem onderwerpen, die Hem alles (*TA PANTA*) onderworpen heeft, opdat God zij alles (*PANTA*) in allen (*EN PASIN*).”

In dit gedeelte komt het woord *PANTA* drie maal voor, de uitdrukking *TA PANTA* ook drie maal, terwijl de uitdrukking *EN PASIN* eenmaal gevonden wordt. Dit geeft ons een prachtige gelegenheid om te controleren of de stelling juist is dat *TA PANTA* een aanwijzende functie heeft, idiomatisch van aard is en wijst op iets dat net vermeld is.

Eerst wordt ons gezegd dat Christus moet heersen totdat God al de vijanden onder zijn voeten gelegd zal hebben. Dit betekent nog niet dat al zijn vijanden of zelfs maar enige van zijn vijanden gespaard zullen worden, want meteen daarop lezen we de verklaring dat de laatste vijand *die tenietgedaan wordt*, de dood is. Dan volgt de verstrekkende verklaring dat Hij alle dingen (*PANTA*) aan zijn voeten onderworpen heeft. Er staat niets in de context dat het woord *PANTA* hier beperkt, daarom is het onbeperkt van aard en in betekenis. De apostel ziet zich echter genoodzaakt één restrictie te maken op deze vergaande bewering en daarom zegt hij dat, wanneer Hij verklaart dat alles (*PANTA*) aan Hem onderworpen is, het klaarblijkelijk zo is dat hierin niet Degene begrepen is die al deze dingen (*TA PANTA*) aan Hem onderwerpt.

Hier verwijst *TA PANTA*, 'dit alles', naar wat net verklaard is, namelijk alles met één uitzondering. Vervolgens zegt Paulus dat, wanneer al deze dingen (*TA PANTA*) aan Hem onderworpen zullen zijn, dan ook de Zoon Zelf onderworpen zal zijn aan Hem die Hem al deze dingen (*TA PANTA*) onderworpen heeft. Het doel van deze onderwerping is dat God alles (*PANTA*) in allen (*EN PASIN*) zou zijn. Dit grote doel zal werkelijkheid worden in de nieuwe hemel en op de nieuwe aarde. Het zal bereikt worden door verwijdering van enkelen en niet door de redding van allen.

Het thema van dit gedeelte is namelijk niet redding, maar onderwerping. Ik ben nogal verbaasd over het onbegrip van hen die het concept van redding in het woord onderwerping lezen, alsof die twee hetzelfde zouden zijn. Hebben deze mensen ooit zelfs maar twee minuten zorgvuldig nagedacht over de betekenis van de woorden onderwerpen en onderwerping? Het zou goed zijn dat nu meteen te doen.

Ik ben een onderdaan van de Verenigde Staten. Ch.H. Welch is een Britse onderdaan. Dat betekent niet dat ik de president ben van de Verenigde Staten, of dat hij de premier is van Engeland. Het betekent eenvoudig dat hij op grond van geboorte trouw verschuldigd is aan de Britse overheid en ik ben trouw verschuldigd aan de regering van de Verenigde Staten. De onlangs geëxecuteerde Rosenbergs waren ook onderdanen van de Verenigde Staten, maar vanwege de daden die zij pleegden en die werden gezien als verraad, werden ze uit de inwoners van de Verenigde Staten verwijderd.

Wanneer ik in een bedrijf kom, gebeurt het wel dat ik bij mezelf denk dat wanneer een bepaalde medewerker een ondergeschikte van mij zou zijn, hij ogenblikkelijk zou worden ontslagen. Maar aangezien hij mijn ondergeschikte niet was, kon ik niets anders doen dan mijn mond houden.

Als ik eigenaar zou zijn van het huis naast het mijne, zou ik meteen enkele bomen en struiken verwijderen. Maar ik bezit het niet en daarom heb ik er geen zeggenschap over. Als ik het in bezit zou krijgen, zou de bijl terstond aan de wortel van bepaalde bomen worden gelegd.

We hoeven dit allemaal maar even te overdenken om tot het inzicht te komen dat onderwerping allerm minst behoud, vreugde en redding betekent.

We keren terug tot de verzen die we overdenken. Ik zou ze als volgt vertalen: "Want Hij heeft alles aan zijn voeten onderworpen. Maar wanneer er staat dat Hem alles onderworpen is, dan is het vanzelfsprekend dat Hij, die Hem dit alles onderworpen heeft, daarvan uitgesloten is. En wanneer Hem dit alles onderworpen zal zijn, dan zal ook de Zoon Zelf onderworpen worden aan Hem, die dit alles aan Hem onderworpen heeft, opdat God alles zij in allen."

II Corinthiërs 4:15

"Want het geschiedt alles (*TA GAR PANTA*) om uwentwil, opdat de genade toeneme en door steeds meerderen overvloediger dank worde gebracht ter ere Gods."

Hier zou moeten staan: "Want dit alles is om uwentwil." Als we bij vers 8 beginnen te lezen, zal het ons spoedig duidelijk worden wat er bedoeld wordt met 'dit alles'.

II Corinthiërs 5:18

"En dit alles (*TA PANTA*) is uit God, die door Christus ons met Zich verzoend heeft en ons de bediening der verzoening gegeven heeft."

Dit gedeelte wordt zodanig misbruikt door mensen die er niets anders in willen zien dan de woorden die zij gebruiken voor de beschrijving van hun eigen Christelijke ervaring, dat je je afvraagt of je ooit duidelijk zult kunnen maken wat Paulus hier bedoelde toen hij zei: "En dit alles is uit God". Met het oog daarop denk ik dat het goed is de woorden weer te geven van Alexander Thomson die een paar zeer ter zake doende opmerkingen over dit gedeelte heeft gemaakt.

“Een ander vers waarmee op zowel oneerbiedige als onzinnige wijze omgesprongen wordt, is II Cor.5:18. Op zichzelf genomen is “en dit alles is uit God” erg overtuigend. Maar deze woorden zijn omgeven door de context. Dr. Bullinger en anderen hebben het gevaar en de dwaasheid aangetoond van het trekken van conclusies uit losstaande beweringen in de Schrift.

Er was eens een Amerikaanse soldaat die tijdens de oorlog met Spanje, erg met zichzelf in de knoop zat, omdat hij in de Bijbel, in Rom.15:28, had gelezen: “ik zal over uw stad naar Spanje reizen”. Maar Spanje was wel de laatste plaats waar hij naartoe wilde. Deze methode, om met gesloten ogen een willekeurige tekst aan te wijzen, of misschien een tekst aan te wijzen en vervolgens de ogen te sluiten voor de context, behoort niet te worden gebruikt door hen die de waarheid Gods willen leren kennen.

In dit gedeelte zien we dat de oude schepping naar het vlees gesteld wordt tegenover de nieuwe schepping. De eerste dingen worden tegenover de nieuwe geplaatst. Eerst hebben we in vers 16 ‘zo ... dan’, vervolgens ‘indien ... al’, dan ‘thans niet’. Daarop volgt in vers 17 ‘zo dan...’. Vervolgens vat Paulus, met verwijzing naar zijn onderwerp, samen: “Maar alles (meervoud) is uit God voortgekomen.” Geen Griekssprekende zou de conclusie getrokken hebben dat Paulus hier over iets anders sprak dan wat hij net genoemd had. Zoals de eerste dingen uit God waren, zo zijn de nieuwe dat ook. Het bepalend lidwoord in het Grieks heeft de waarde van ‘juist genoemd’ en wijst op hetgeen net is genoemd of wat in de gedachten van de spreker of schrijver het op de voorgrond tredende thema is. De woorden ‘de alle’ betekenen ‘dit alles’”, *Alexander Thomson* in *The Differentiator*, deel 12, nummer 5.

Galaten 3:22

“Neen, de Schrift heeft alles (*TA PANTA*) besloten onder de zonde, opdat ten gevolge van het geloof in Jezus Christus de belofte het deel zou worden van hen, die geloven.”

De vertalers van het NBG werden hier gedwongen het woord ‘dingen’ weg te laten, een woord dat zij op veel andere plaatsen wel hebben tussengevoegd waar *TA PANTA* voorkomt. Dat hebben ze gedaan omdat *TA PANTA* onzijdig is, maar deze inlassing leidt alleen maar tot verwarring en het geeft geen inzicht in de waarheid zoals deze in het Grieks naar voren komt. Het is een poging om een idioom zo letterlijk mogelijk weer te geven, zonder te begrijpen dat een idioom nooit kan worden begrepen door onderzoek naar de elementen waaruit het is opgebouwd. Het steeds weer invoegen van dit woord door de vertalers versluiert voor velen de werkelijke betekenis van deze uitdrukking.

Hoewel het een absolute waarheid is dat ‘allen hebben gezondigd en de heerlijkheid Gods derven’, is dat niet de waarheid die in Gal.3:22 naar voren wordt gebracht. Het Grieks heeft hier: “Maar de Schrift sluit deze alle tezamen op onder zonde, opdat de belofte gegeven zou kunnen worden aan hen die geloven ten gevolge van geloof van Jezus Christus.” De context gaat over het zaad van Abraham, de kinderen der belofte, dezelfde waarop Paulus doelt in Gal.2:15, toen hij zei: “Wij, geboren Joden, en geen zondaars uit de heidenen”. Ja zelfs zij die Joden van geboorte waren, zijn opgesloten onder de zonde. Dat is de waarheid die verkondigd wordt in Gal.3:22 en het gebruik van *TA PANTA* is hier in overeenstemming met het gebruik daarvan in alle andere teksten.

Efeziërs 1:10

“Om in de bedeling van de volheid der tijden, wederom alles (*TA PANTA*) tot één te vergaderen in Christus, beide dat in den hemel is, en dat op de aarde is” (St.Vert.).

Het zou heel nuttig voor ons zijn als we uitgebreid op dit vers in zouden kunnen gaan, maar daarvoor zou een uiteenzetting nodig zijn over de zeer lange zin waarvan de bovengenoemde tekst slechts een klein gedeelte is en daarvoor is dit niet de plaats. Er bestaan zoveel verschillende opvattingen over de betekenis van dit vers en zoveel tegenstrijdige vertalingen, dat je voorzichtig moet zijn er nog een aan toe te voegen. Met het oog daarop zal ik niet proberen een vertaling te geven, maar zal ik door middel

van parafraze naar voren brengen wat ik denk dat het Grieks hier zegt. Paulus zegt tot de geadresseerden in dit vers: “God heeft ons het geheim van zijn wil bekend gemaakt, in overeenstemming met zijn welbehagen dat Hij Zichzelf had voorgenomen, om een regeringsvorm te hebben als de tijd daarvoor rijp is, om dit alles in Christus samen te vatten, zowel hen die in de hemelen zijn als zij die op de aarde zijn.”

Er is hier niets universeels in deze tekst. Het gaat over hen die de heerlijkheid van zijn genade zullen bekendmaken, over hen die uitverkoren zijn als de zijnen en voorbestemd zijn voor een positie als zonen. Dezen zullen samen met zekere schepselen in de hemelen tot één vergaderd worden in Christus, met andere woorden, tel ze op en de som is Christus. Dat is zo omdat Hij Zichzelf aan hen gegeven heeft. Met betrekking tot dit gedeelte heeft Ch.H. Welch gezegd:

“‘Alles’ is hier niet het universele *PANTA*, maar het beperkte *TA PANTA*, ‘de alle’, en doelt op een werkelijkheid die juist besproken is, namelijk de verlost en de hemelse wezens met wie zij dezelfde bestemming delen. Slechts zij die ‘in Christus’ zijn worden op deze manier tot één vergaderd, maar dezen bevinden zich niet alleen op de aarde, maar er zijn er ook in de hemelen die daar bij horen en dat feit moeten we niet over het hoofd zien. We kunnen geen uitgebreide studie wijden aan deze twee termen, maar een voorbeeld kan wellicht de bedoeling van de Schrift weergeven bij het gebruik of de afwezigheid van het lidwoord ‘de’. We weten dat ALLE DINGEN (*PANTA*, zowel goed als slecht, alle dingen zonder onderscheid of beperking) meewerken ten goede (niemand heeft een goddelijke openbaring nodig om te begrijpen dat ‘goede dingen’ medewerken ten goede). Hier is de afwezigheid van het lidwoord begrijpelijk (Rom.8:28). **“Hoe zal Hij, die zelfs zijn eigen Zoon niet gespaard, maar voor ons allen overgegeven heeft, ons met Hem ook niet alle dingen schenken?”** (Rom.8:32) Hier staat in de grondtekst *TA PANTA*, een aantal specifieke ‘alle dingen’ die ons vrijelijk gegeven kunnen worden met Christus onze Verlosser.” Uit *The Berean Expositor*, november 1953.

Efeziërs 1:11

“In Hem, in wie wij ook het erfdeel ontvangen hebben, waartoe wij tevoren bestemd waren krachtens het voornemen van Hem, die in alles (*TA PANTA*) werkt naar de raad van zijn wil.”

We hebben hier weer een tekst die steeds weer als bewijstekst gebruikt wordt door hen die beweren dat zelfs de meest onbeduidende gebeurtenis door God bepaald is en dat alles wat zich voordoet, het gevolg is van Gods beslissing en dus deel uitmaakt van zijn vaste voornemen. Zij die hieraan vasthouden, schromen niet te beweren dat alles wat een mens doet, al zijn gedachten, motieven en daden, voorbestemd zijn door God en dat ze precies gebeuren zoals Hij dat heeft besloten.

Ik herinner me goed dat ik in 1920 voor het eerst in aanraking kwam met deze opvatting. Dat was enkele maanden nadat ik Jezus Christus als mijn Verlosser had aanvaard. Mijn vader en ik werden geweldig geholpen door het lezen van brochures van Arthur W. Pink. Daarom waren we op zoek gegaan naar meer van zijn geschriften. We vonden er één met de titel *The Sovereignty of God*. Mijn vader was toevallig de eerste die het las en hij raakte er flink door in de war. Nadat ik het gelezen had, hield ik hem voor dat het niet nodig was om het gelezene op korte termijn te aanvaarden dan wel af te wijzen; we bestudeerden nog niet zo lang het Woord van God en daarom konden we beter afwachten om te zien of we er iets van in de Bijbel zouden tegenkomen. Hij was het met me eens en we gingen voort met het lezen van andere artikelen van Pink die dezelfde gedachte uitdroegen.

Pink maakte in zijn artikelen veel gebruik van I Cor.11:12: “Want gelijk de vrouw uit de man is, zo is ook de man door de vrouw; alles is echter uit God”, waarover hij zei:

“Alles gebeurt naar zijn eeuwig voornemen dat Hij in Zichzelf voorgenomen heeft, al voor de grondlegging van de wereld. Mijn vrienden, het was voorbestemd door God voordat deze wereld begon, dat ik vanavond op deze preekstoel zou staan en dat u vanavond op deze banken zou zitten, en dat ik over het onderwerp zou spreken waarover ik het deze avond met u heb en

dat u dat zou horen. Het was allemaal al door God vastgesteld voor het begin van deze wereld en als iemand van u dat in twijfel trekt, zal ik hem aan deze woorden herinneren: ‘alles is echter uit God’”

Toen ik deze woorden las, kwam de gedachte bij me op dat er die dag honderden samenkomsten in Sydney, Australië, geweest moeten zijn waar dezelfde boodschap werd verkondigd: Anglicaanse, Christian Science, Katholieke, Baptisten, Methodisten, vrijzinnige, fundamentalistische en spiritistische. Als de redenering van Pink waar was, moest al voor het begin van de wereld door God zijn beschikt dat elke dominee, priester, of elk medium op die dag op zijn eigen preekstoel zou staan, dat de bezoekers daar aanwezig zouden zijn en dat elke spreker de boodschap zou brengen die God al tevoren had vastgesteld. Dan zou dus een door God gezonden mens naar een door God beschikte seance zijn gegaan om een door God beschikt medium in een door God beschikte boodschap te horen vertellen dat levenden met doden kunnen spreken. Dat had gebeuren, en wanneer dat gebeurde, zou dat grote verwarring hebben veroorzaakt. Toen ik hier dieper over na begon te denken, moest ik de opvatting van Pink afwijzen en ik besloot dat ik nooit een dergelijke leer zou aanvaarden, eer ik het onomstotelijke en onweerlegbare bewijs had dat deze in volkomen overeenstemming is met alles wat in het Woord Gods is geopenbaard.

[Deze predikingen werden door een onverantwoordelijk mens gericht tot een onverantwoordelijk gehoor, namelijk in de Ashfield Baptist Church, Sydney, Australië, waar Dr. L. Sale-Harrison toen de voorganger was. In verband daarmee is het goed om op te merken dat in de hele geschiedenis van het Christendom er velen zijn die bepaalde dogma's hebben aanvaard die we over het algemeen als Calvinistisch aanduiden, zoals uitverkiezing en voorbestemming. Deze mensen hebben altijd het gevaar gelopen door te slaan naar het extreme supralapsarisme dat door mannen als Pink en Knoch werd voorgestaan. Het standpunt van een Calvinist is zodanig, dat de volgende logische stap in zijn redenering moet zijn dat God de Schepper is van de zonde. Calvinistische voorgangers vermijden deze stap omdat zij teveel te verliezen hebben, maar het lijkt erop dat met enige regelmaat bepaalde onverantwoordelijke personen opdoemen die veel zogenoemde Calvinisten tot het supralapsarisme verleiden. De *Westminster Confession of faith* stelt: “Door de alwijze en heilige raad van zijn eigen wil, heeft God van alle eeuwigheid soeverein en onveranderlijk bepaald wat er ook maar zou gebeuren...” en ondanks dat meteen wordt doorgegaan met de stelling dat God niet de Schepper van de zonde is, kan de eerste bewering niet waar zijn als het gemaakte voorbehoud juist is. Het is de hoogste tijd dat mensen zich afkeren van zowel de Calvinistische als de Arminiaanse theologie en hun hart richten op het ontdekken van de waarheid van God met betrekking tot uitverkiezing en zijn soevereine wil.]

In een andere studie probeerde Pink uit de Schrift te bewijzen dat Gods soevereine macht over ons zich uitstrekt tot in elk detail van ons leven en dat ons leven door God is bepaald. Hij zei het volgende:

“In verband met ons tijdelijk leven, heeft God in de eerste plaats besloten wanneer wij geboren zouden worden. Dat was al door Hem bepaald voordat iemand van ons op deze wereld kwam. God de Schepper heeft vastgesteld wanneer we geboren zouden worden. Om dat te bewijzen, slaan we eerst het boek Prediker op, hoofdstuk 3, de eerste twee verzen: ‘Alles heeft zijn uur en ieder ding onder de hemel zijn tijd; er is een tijd om te baren en een tijd om te sterven, een tijd om te planten en een tijd om het geplante uit te rukken.’”

Pink stopte hier met lezen en leidde de aandacht vervolgens van de balans in dit gedeelte af om uitvoerig uit de doeken te doen dat God de tijd van Isaaks geboorte had bepaald. Als de lezer het gehele gedeelte Pred.3:1-8 leest, zal hij zien dat deze pericoop net zo goed kan worden gebruikt om aan te tonen dat alle haat is voorbestemd en ook dat elke keer dat iemand danst door God is voorbestemd.

Pink zette zijn boodschap voort met de bewering dat God zelfs de plaats heeft aangewezen waar wij geboren zouden worden, waarbij hij als bewijs Hand.17:26 aanhaalde, om vervolgens te laten zien dat God had besloten dat Christus geboren zou worden in Bethlehem. ‘God heeft ook de tijd van ons sterven bepaald’, zei hij en hij haalde er als bewijs Job 14:5 bij aan. ‘God heeft ook vastgesteld in hoeverre het

ons in materiele zaken goed zou gaan', waarvoor hij Deut.8:18 als bewijs citeerde. 'God heeft onze levensgezel voorbestemd', met Spr.19:14 als onderbouwing. Daar ging hij even op in met te zeggen: 'Ik weet dat ik dat hier kan zeggen – het gaat dan wel om een verstandige vrouw. Ik ga verder niet in op de situatie van mannen die geen verstandige vrouw hebben.' Dit doet ons denken aan het feit dat Paulus sprak over bepaalde weduwen die "vrij zijn om te trouwen, met wie zij wil, mits in de Here." (I Cor.7:39). De volgende uitspraak van Pink is zo'n juweeltje dat ik die in z'n geheel zal citeren:

"Nu heeft God ook tevoren vastgesteld of we kinderen zouden krijgen of niet en ingeval we ze krijgen, hoeveel. Dit onderwerp ligt te gevoelig om er op dit moment verder op in te gaan, maar als u daar een grote hoeveelheid bewijzen van wilt lezen, kunt u ze in Genesis vinden. U kunt dat het beste voor uzelf doorlezen."

Hierop kan ik ingaan door slechts één vraag te stellen: willen zij die dit geloven mij vertellen of God voor deze tijd heeft bepaald dat Katholieken meer kinderen krijgen dan niet-Katholieken.

Pink maakte veel gebruik van Ef.1:11 in al zijn boodschappen, maar hij ging er hoogst onzorgvuldig mee om. Hier is een voorbeeld:

"Nu zal ik nog een gedeelte geven. Efeziërs 1 vers 11: "In Hem, in wie wij ook het erfdeel ontvangen hebben, waartoe wij tevoren bestemd waren krachtens het voornemen van Hem, die in alles werkt naar de raad van zijn wil"! Dit behoeft geen verdere uitleg, het betekent wat er staat."

Dit gegoochel is in trek bij mensen die een tekst uit hun verband halen om er iets mee te bewijzen waarvan zij wensen dat het de waarheid is. Het is een feit dat Ef.1:11 geen verder uitleg behoeft. Wat we moeten uitleggen is dat het Grieks hier geen woord voor 'dingen' (zie St.Vert.) heeft en dat het woord dat hier met 'alles' is vertaald, het gewone woord voor 'alles' is, voorafgegaan door het bepaald lidwoord. We moeten ook uitleggen dat Col.3:8 duidelijk bewijst dat wanneer *PANTA* wordt voorafgegaan door het bepaald lidwoord *TA* we te maken hebben met een uitdrukking met aanwijzende functie, idiomatisch van aard, die wijst op wat zojuist is genoemd. We hebben ook behoefte aan een uitleg van de woorden 'raad' en 'wil'. Zij die deze tekst gebruiken om iets te bewijzen, schijnen zich er nooit mee te vermoeien om deze dingen uit te leggen.

In verband met de opvatting dat 'alle dingen die gebeuren het gevolg zijn van Gods voorbestemming', waarvan sommigen beweren het bewijs te kunnen vinden in Ef.1:11, moet ik zeggen dat ik geen enkele uitleg van welke tekst dan ook kan accepteren die er toe leidt dat de tekst wordt losgemaakt van zijn context. Dat is precies wat gebeurt met deze tekst als we bovenstaande uitleg volgen. Niemand kan naar waarheid zeggen dat wat God doet in overeenstemming met de raad van zijn wil elke minuut dekt van de hele wereldgeschiedenis. Ik zou het laatste deel van dit vers als volgt vertalen: '... in overeenstemming met het voornemen van Hem die alles uitvoert in overeenstemming met de raad van zijn eigen wil.'

Enkele maanden geleden sprak ik over deze dingen met mijn vrouw. Ik zei haar dat als het waar was dat alles wat gebeurt door God besloten is, als elk voorval iets was dat voorviel omdat het naar de raad van zijn eigen wil was, dan zouden we de krant van vandaag kunnen pakken om te lezen wat God gisteren heeft verricht. Geleid door deze ingeving pakte ik de krant, *The Chicago Tribune*, waar ik op de voorpagina het volgende las:

"Gisteren laat heeft James Dodd, een machine-werker van 32, die op het punt stond ondervraagd te worden met behulp van een leugendetector, bekend dat hij zijn zoontje, James jr. van 2½, zo zwaar mishandeld heeft dat dit eerder op de dag ten gevolge daarvan in County hospital is overleden. Hij zei dat hij het kind met zijn hoofd vooruit door de kamer had gegooid, waarna hij hem 'vijf of zes' keer met zijn hiel getrapt heeft. Hij zei dat hij boos was geworden omdat het kind zich vies had gemaakt en omdat het niet wilde ophouden met huilen. Sectie wees uit dat het kind aan zware verwondingen aan de hersenen en in de buikholte is overleden."

Is er iemand bereid te beweren dat Ef.1:11 ons zegt dat God ook dit heeft bewerkt overeenkomstig de raad van zijn eigen wil? Het is niet moeilijk om voor een Christelijk publiek te staan en te zeggen dat God elk onderdeel van ons leven bepaalt, dat Hij de prediker heeft voorbestemd, de boodschap en het gehoor. Ja, je zou het bijna gaan geloven, maar wat heeft hij te zeggen over die verschrikkelijke, droevige omstandigheden in het leven. Die komen uit de mensen voort en niet uit God.

Efeziërs 1:23

“Die zijn lichaam is, vervuld met Hem, die alles (*TA PANTA*) in allen (*EN PASIN*) volmaakt.”

In het Grieks staat hier: “Wat in feite zijn materie (of: lichaam) is, de volheid van Hem die dit alles vult in allen.” De eruit-geroepenen zijn feitelijk zijn materie. Zij worden dit omdat Hij hen geeft van wat Hij is, namelijk van zijn volheid. De woorden ‘dit alles’ wijzen in dit gedeelte op zijn materie, zijn lichaam.

Efeziërs 3:9

“En in het licht te stellen *wat de bediening van het geheimenis inhoudt*, dat van eeuwen her verborgen is gebleven in God, de Schepper van alle dingen (*TA PANTA*).”

Dat God de Schepper van alle dingen is door Jezus Christus zal vermoedelijk niemand willen ontkennen. Joh.1:3 getuigt dat dit de waarheid is. Het gaat in dit gedeelte evenwel niet om die waarheid. Het feit dat God de eerste oorzaak, de Schepper van alle dingen is, heeft niets te maken met de waarheid die in dit gedeelte naar voren wordt gebracht. Eén of andere onbekende overschrijver heeft dat er wel van willen maken door er de woorden “door Jezus Christus” in te voegen (zie St.Vert.). Het betreft hier een kanttekening die in geen enkel gezaghebbend manuscript wordt gevonden.³

Nadat hij de heerlijke waarheid van Gods verborgen bestuur heeft laten zien, verklaart Paulus dat dit tot op dat ogenblik verborgen was gebleven in God, die dit alles geschapen heeft. ‘Dit alles’ wordt door de context beperkt tot de zaak die besproken wordt. Het feit dat we nu weten dat God alles wat deel uitmaakt van deze verborgen bedeling heeft geschapen, zou ervoor moeten zorgen dat we er zoveel te meer aandacht aan schenken. Laten we er ons nooit schuldig aan maken iets te zeggen of zelfs maar te denken dat in strijd is met de geopenbaarde waarheid, dat dit de bedeling van de genade Gods is.

Efeziërs 4:10

“Hij, die nedergedaald is, Hij is het ook, die is opgevaren ver boven alle hemelen, om alles (*TA PANTA*) tot volheid te brengen”

Hij is ver boven alle hemelen opgevaren opdat Hij ‘al dezen’, niet ‘alle dingen’, vervullen zou. ‘Al dezen’ wijst op degenen in de hemelen die Hij ‘gevangen genomen heeft en op mensen aan wie Hij gaven gegeven heeft. Dat is niet universeel. Het spreekt over specifieke dingen die aan bepaalde mensen gegeven zijn. Het is misschien nog niet volledig duidelijk wat dit gedeelte precies wil zeggen, maar het staat vast dat *TA PANTA* hier niet betekent alles zonder uitzondering of onderscheid.

Efeziërs 4:15

“Maar dan groeien wij, ons aan de waarheid houdende, in liefde in elk opzicht (*TA PANTA*) naar Hem toe, die het hoofd is, Christus.”

Hier is weer een duidelijk bewijs dat *TA PANTA* altijd betrekking heeft op iets in de onmiddellijke context. Als, zoals sommigen beweren, ‘dit alles’ betrekking heeft op ‘alles zonder uitzondering of onderscheid’, dan zou daar in dit verband uit volgen dat we op moeten groeien in zowel slechte als goede dingen. Paulus spoort ons hier aan dat we ‘in dit alles’ opgroeien naar Hem toe, die de Volheid is. Er zijn heden

³ Deze woorden heeft de NBG vertaling 1951 dan ook weggelaten.

ten dage velen die groeien en krachtig worden in dingen die geen plaats hebben in de Volheid. Laten wij ons echter beijveren alleen die dingen te zoeken die ons tot Christus doen opgroeien.

Efeziërs 5:13

“Maar als dat alles (*TA PANTA*) door het licht ontmaskerd wordt, komt het aan de dag; want al wat aan de dag komt is licht.”

Hier is geen verdere uitleg nodig. Het is duidelijk dat *TA PANTA* hier wordt beperkt tot de dingen die afgekeurd worden.

Filippenzen 3:21

“Die ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het aan zijn verheerlijkt lichaam gelijkvormig wordt, naar de kracht, waarmede Hij ook alle dingen (*TA PANTA*) Zich kan onderwerpen.”

De Here Jezus Christus zal het lichaam van onze vernedering veranderen, zodat het zal worden als het lichaam van zijn heerlijkheid, in overeenstemming met de kracht die Hem in staat stelt zelfs dit alles aan Zichzelf te onderwerpen. Alles zal weliswaar aan Hem onderworpen worden, maar dat is niet wat hier aan de orde is. De apostel spreekt over iets bijzonders en hij vertelt ons wat het resultaat van deze onderwerping zal zijn.

Colossenzen 1:16-17

“Want in Hem zijn alle dingen (*TA PANTA*) geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen (*TA PANTA*) zijn door Hem en tot Hem geschapen; en Hij is voor alles (*PANTON*) en alle dingen (*TA PANTA*) hebben hun bestaan in Hem.”

De uitdrukking *TA PANTA* komt in dit gedeelte drie maal voor en het woord *PANTON* één maal. Aangezien we juist in deze brief het heldere en duidelijke voorbeeld vinden van de betekenis en het gebruik van *TA PANTA* (Col.3:8), laat ik me niet zomaar overhalen te geloven dat deze teksten over iets universeels spreken. Dit gedeelte is van groot belang, daarom stel ik u voor de volgende vertaling in overweging te nemen, waaraan het voorafgaande vers toegevoegd is: “Hij is het beeld van de onzichtbare God, de Eerstgeborene van iedere schepping, want in Hem zijn al deze dingen geschapen, die in de hemelen en die op aarde, de zichtbare en de onzichtbare, of het nu tronen, heerschappijen, soevereiniteiten of autoriteiten zijn, al deze dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen, en Hij is vóór alles, en al deze dingen worden in Hem bijeen gehouden.”

Zoals we al opmerkten, zijn alle dingen geschapen door Jezus Christus. Dat kan niemand ontkennen. Joh.1:3 leert ons dat alle dingen hun bestaan aan Hem te danken hebben. Dat is echter niet de boodschap die Paulus ons hier brengt. Hij spreekt over een aantal bijzondere dingen die hun ontstaan aan Hem te danken hebben. Als voorbeeld kunnen we wijzen op het feit dat zij die deel uitmaken van overheid van de Verenigde Staten het nodig hebben gevonden een aantal departementen, overheden en leidinggevende functies in het leven te roepen. De president van de Verenigde Staten is de Opperbevelhebber van de gewapende macht. Wij kiezen deze man als president, maar het ambt van Opperbevelhebber is inherent aan die functie.

Het eerste belangrijke punt betreffende Jezus Christus dat Paulus hier naar voren brengt, is dat Hij het beeld is van de onzichtbare God. Vervolgens zegt hij dat Hij de Eerstgeborene is van iedere schepping. Het woord ‘Eerstgeborene’ is een titel die een zeer hoge positie aangeeft. Het drukt eigenaarschap, verantwoordelijkheid, regeringsmacht en de macht om ergens over te kunnen beschikken uit. Van Christus wordt dus gezegd dat Hij de eigenaar is van elke schepping, dat Hij er verantwoordelijk voor is, erover regeert en erover kan beschikken. Dit stelt ons voor de vraag: ‘Wat is een schepping?’ De oppervlakkige

theoloog zal om deze vraag lachen en zeggen dat iedereen toch zeker weet wat een schepping is, het is alles dat ooit geschapen is.

Het kan gemakkelijk aangetoond worden dat deze algemene opvatting juist is. De vraag is echter: Wat bedoelde Paulus toen hij zei: “iedere schepping”?

In I Petr.2:13 wordt hen aan wie Petrus schreef, gezegd zich te onderwerpen “aan alle menselijke instellingen, om des Heren wil” of dat nu de koning is, omdat hij de hoogste machthebber is, of lagere overheidspersonen. Het woord ‘instelling’ is hetzelfde Griekse woord (*KTISIS*) dat in Col.1:15 vertaald is met ‘schepping’. We zouden dan ook veel beter kunnen lezen *alle menselijke scheppingen*, dan alle menselijke instellingen. Deze menselijke scheppingen blijken koningen en machthebbers te zijn. Petrus noemt dit ‘menselijke scheppingen’, zodat zij niet tot de scheppingen behoren die in Christus geschapen zijn. Uit het feit dat Paulus spreekt over tronen, heerschappijen, overheden en machten, blijkt dat ook hij aan iets soortgelijks denkt. Paulus spreekt echter over *goddelijke instellingen* en niet over menselijke instellingen.

In Matt.19:28 lezen we over ‘twaalf tronen’ die aan de twaalf apostelen gegeven zullen worden en in Luc.1:38 lezen we over “de troon van zijn vader David”. Deze tronen zijn géén menselijke scheppingen. Zij behoren tot de scheppingen die in Christus geschapen zijn. Daaruit kunnen we zien wat Paulus bedoelt, als hij zegt dat Jezus Christus de Eerstgeborene van iedere schepping is. Hij is dit omdat deze alle in Hem geschapen zijn, die in de hemelen en die op de aarde, zowel abstracte als concrete dingen, zowel tronen, als heerschappijen, overheden en machten. Deze alle zijn door Hem en tot Hem geschapen. Dat Hij vóór alles is, zal niemand in twijfel trekken en dat al deze goddelijke tronen, heerschappijen, overheden en machten in Hem hun samenhang en bestendigheid hebben, zal door ieder graag worden toegegeven. Er is niets universeels aan dit tekstgedeelte. Paulus spreekt hier over specifieke aangelegenheden. Slechts door de context er in te betrekken, kunnen we tot een juist begrip komen van de betekenis van elk woord dat in deze tekst voorkomt.

De ‘menselijke scheppingen’ waarvan in I Petr.2:13 gesproken wordt, zijn niet in Christus geschapen. Hij is niet de Eerstgeborene van die scheppingen. Zij waren niet door Hem en tot Hem geschapen, en zij vinden hun samenhang niet in Hem.

Colossenzen 1:10

“En door Hem, vrede gemaakt hebbende door het bloed zijns kruises, alle dingen (*TA PANTA*) weder met Zich te verzoenen, door Hem, hetzij wat op de aarde, hetzij wat in de hemelen is.”

Dit gedeelte wordt het meest gebruikt door hen die aanhangers zijn van de ‘universele verzoening’. Zij komen steeds weer met deze tekst aan als het onweerlegbare en afdoende bewijs van hun opvatting. Zij zijn zo emotioneel betrokken bij hun leer dat het haast onbegonnen werk lijkt ze te vragen deze tekst eens logisch en objectief te lezen. Op grond van langdurige ervaring met zulke mensen ben ik overtuigd dat zelfs wat Alexander Thomson heeft gezegd waar is:

“De grote meerderheid van hen die geloven in de universele verzoening, geloven daarin omdat ze hopen dat het zo is.”

Inderdaad, zij willen graag dat het zo is en omdat Col.1:20 zodanig verdraaid kan worden dat het lijkt alsof het in deze tekst geleerd wordt, weigeren ze te overwegen dat de tekst misschien wel wat anders te zeggen heeft. Zij weigeren hardnekkig het zeer duidelijke feit te erkennen dat, wat Paulus dan ook met *APOKATALASSO* (vertaald met ‘verzoenen’) bedoeld mag hebben, zelfs niet van toepassing was op de *gelovigen* in Colosse, tenzij ze wel gegrond en standvastig zouden blijven in het geloof en zich niet zouden laten afbrengen van de hoop van het evangelie. Hoe kan iets universeel zijn, wanneer zelfs verlore mensen die vergeving hebben ontvangen, in het geloof moeten blijven willen ze daar deel aan krijgen? Het niet onderkennen van de meest voor de hand liggende feiten heeft menige verkeerde opvatting

over Col.1:20 veroorzaakt. Men leest hierin graag de redding van zondaars, terwijl dat helemaal niet het onderwerp van dit gedeelte is.

Eén van de grotere fouten van de traditionele theologie, vooral van de verbondstheologie, is dat men het gehele voornemen Gods in wezen uitsluitend betreft op de verlossing en uitsluitend beschouwt als Gods plan van redding. In elke tekst zien zij niets anders dan verlossing. Voor hen is het koninkrijk Gods de toestand der verlost en toen Johannes zei: “Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij”, betekende dit dat zij zich moesten bekeren om gered te worden en in de hemel te kunnen komen. Zelfs de leer van de wederkomst van Christus betreft men op de verlossing van de zondaar: Hij komt elke keer als een ziel wordt verlost.

Hoewel velen bevrijd zijn van deze credo-theologie, waarin iedere tekst wordt uitgelegd als de ontvouwing van het plan der verlossing, zijn velen nog altijd geneigd het plan der verlossing te lezen in teksten die daar helemaal niet over spreken. Ef.2:6-10 is daar een goed voorbeeld van. Dat gedeelte vertelt ons niet hoe een zondaar gered kan worden, noch hoe een zondaar gered wordt. Het spreekt over het doel van onze redding, het waarom van onze redding.

Hetzelfde geldt voor Col.1:20. De eerste vertalers hebben, omdat ze niets anders dan verlossing zagen, het woord ‘verzoening’ in deze tekst gelezen en dat heeft de betekenis tot op de dag van vandaag vertroebeld. Het woord ‘verzoening’ is een traditionele theologische term die als equivalent van verlossing gebruikt wordt. Ik geloof niet dat er een Grieks woord in het nieuwe testament voorkomt dat met ‘verzoening’ of ‘verzoenen’ kan worden vertaald en ik geloof evenmin dat *APOKATALLASSO*, het Griekse woord dat hier is gebruikt, met ‘verzoenen’ vertaald moet worden. Dit Griekse woord heeft absoluut niets te maken met de redding van een zondaar. *Het beschrijft de grootste heerlijkheid die een heilige ooit zal kunnen verkrijgen.* Het beschrijft een bijzondere zegening voor sommigen van de verlost en Gods. Het is een heerlijke beloning, die niet aan allen ten deel zal vallen. Zelfs de gelovigen in Colosse, verlost en gerechtvaardigde mensen, hadden geen garantie dat ze deel zouden hebben aan deze grote zegening. Zij zouden er geen deel aan krijgen, tenzij ze ‘standvastig in het geloof’ zouden blijven. Ondanks deze duidelijke verklaring van Paulus breiden Knoch en zijn volgelingen de strekking van deze belofte zover uit dat hij zelfs gaat gelden voor de satan en Judas Iskariot.

[De gedachte dat ‘alle dingen’ in Col.1:20 iets te maken zou hebben met het universum en alles wat zich daarin bevindt, terwijl Paulus onmiddellijk daarop schrijft: ‘ook u...’, doet me denken aan een jonge vrouw die klaagde over de trouweloosheid van haar vriend, met de woorden: ‘Hij heeft niet alleen mijn hart gebroken en mijn leven volledig verwoest, maar hij heeft zelfs mijn hele avond bedorven’. Als Col.1:20 een universele strekking zou hebben, waarom moest Paulus Colossenzen daar dan nog apart in betrekken, ervan uitgaande dat zij aan de eisen zouden voldoen?]

Aan iedere aanhanger van de universele verzoening zou ik willen zeggen: *TA PANTA* betekent niet het universum, *APOKATALLASSO* betekent niet verzoenen. Er is hier niets universeels en er wordt nergens over verzoening gesproken in Col.1:20. Dit gedeelte heeft helemaal niets te maken met verzoening van zondaren. Het werd gericht tot een verlost en gerechtvaardigde groep mensen en gaat over een unieke en buitengewone zegening die bestemd is voor een deel van Gods heiligen.

Het gaat ons nu echter niet om de betekenis en boodschap van Col.1:20. Ons onderwerp is *TA PANTA*, dat hier hetzelfde betekent als in Col.3:8. Het dient vertaald te worden met ‘dit alles’ en wijst op de Goddelijke scheppingen in vers 16. Deze scheppingen zijn geschapen in Christus en zij die de daar genoemde positie zullen bekleden, zullen aan de persoon van Christus gelijkvormig moeten worden.

Colossenzen 3:11

“Waarbij geen onderscheid is tussen Griek en Jood, besneden of onbesneden, barbaar en Skyth, slaaf en vrije, maar alles (*TA PANTA*) en in allen is Christus.”

Het onderwerp van deze tekst is de ‘nieuwe mens’ of de nieuwe mensheid, die vernieuwd wordt in kennis naar het beeld van Christus, die er de Schepper van is. In de vroegere mensheid waren er Grieken, Joden, besnedenen, onbesnedenen, slaven en vrijen. In de nieuwe mens is Christus ‘dit alles’ in een ieder.

I Timotheüs 6:13

“Ik beveel u voor God, Die alle ding (*TA PANTA*) levend maakt, en voor Christus Jezus, Die onder Pontius Pilatus de goede belijdenis betuigd heeft.” (St.Vert.).

Dat God leven wekt in alle levende wezens, staat absoluut vast. Hij kan zelfs leven brengen in dode materie, zoals we zien aan de staf van Aäron die uitbotte, of de staf van Mozes die een slang werd. Maar dat zijn niet de dingen waar Paulus hier over spreekt. Paulus sprak over het najagen van gerechtigheid, godzaligheid, geloof, liefde, lijdzaamheid, zachtmoedigheid. Hij zegt nu dat God dit alles tot leven brengt. Het ware christelijke leven is niet een gelaten volgen van voorschriften, of houden van wetten. De ware werkingen zijn levend en krachtig. Ze worden levend gemaakt door God. Ja, zelfs het hebben van geduld, wat zo moeilijk kan zijn, kan levend zijn en vreugde schenken.

Hebreeën 1:3

“Deze, de afstraling zijner heerlijkheid en de afdruk van zijn wezen, die alle dingen (*TA PANTA*) draagt door het woord zijner kracht, heeft, na de reiniging der zonden tot stand gebracht te hebben, Zich gezet aan de rechterhand van de majesteit in den hoge.”

Het Griekse woord dat in dit gedeelte is vertaald met ‘dragen’, betekent ‘voortzetten’. In overeenstemming met de werkelijke betekenis van *TA PANTA*, die inmiddels aan de hand van talloze andere teksten is vastgesteld, zouden we hier moeten lezen: “... die dit alles voortzet door het woord zijner kracht”. De aanwijzende uitdrukking *TA PANTA* ‘dit alles’ wijst op wat gezegd is in het voorgaande vers.

Hebreeën 2:8

“Alle dingen (*PANTA*) hebt Gij onder zijn voeten onderworpen. Want bij dit: alle dingen (*TA PANTA*) Hem onderworpen, heeft Hij niets uitgezonderd, dat Hem niet onderworpen zou zijn. Doch thans zien wij nog niet, dat Hem alle dingen (*TA PANTA*) onderworpen zijn.”

In deze tekst zien we een uitstekend voorbeeld van de waarheid die in deze studie naar voren wordt gebracht, namelijk dat *TA PANTA* een uitdrukking is met een aanwijzende functie en idiomatisch is van aard, en wijst op iets dat net gezegd is of onmiddellijk volgt. We zien dat *PANTA* zonder het bepalend lidwoord *TA* geen idioom is en op zichzelf kan staan, onbegrensd kan zijn, of eventueel door het verband begrensd kan worden.

Bij het overdenken van Hebr.2:8 moeten we erbij stilstaan dat Paulus het niet heeft over de omvang van de schepping, noch over verlossing. Hij gaat in op wat er allemaal aan de voeten van Christus onderworpen is. De betekenis van onderwerping hebben we al besproken in onze aantekening op I Cor.15:27,28.

De eerste verklaring in Hebr.2:8 is dat God ALLES aan de voeten van Christus onderworpen heeft. Dat is onbegrensd. Het woord *PANTA* staat hier geheel op zichzelf en wordt door niets in de context beperkt. Er zal in het universum niets zijn dat niet aan Hem onderworpen zal zijn. Dat dit universeel is, blijkt wel uit de volgende verklaring: “heeft Hij niets uitgezonderd, dat hem niet onderworpen zou zijn.” Als dit werkelijkheid geworden zal zijn, zal Hij bestendigen of verwijderen naar het Hem goedgevoelt. Dat niet alles bestendig zal worden, blijkt uit mededelingen als die in Matt.3:10-12.

In de verklaring “Want bij dit: alle dingen hem onderworpen” vinden we de uitdrukking *TA PANTA*, hetgeen ‘dit alles’ betekent. De uitdrukking is een verwijzing naar het onderwerp, het alles (*PANTA*) dat Hem onderworpen zal worden. Aangezien het onderwerp waarover het gaat onbegrensd is, betekent *TA PANTA* in dit geval dus ook iets dat onbegrensd is. Let op de opeenvolging van de dingen:

1. **“alle dingen (*PANTA*) hebt Gij onder zijn voeten onderworpen”**. Dit is onbegrensd en dit is het onderwerp van dit gedeelte.
2. **“Want bij dit: alle dingen (*TA PANTA*) Hem onderworpen”**. Dit verwijst naar het onderwerp. Aangezien het onderwerp onbegrensd is, heeft vanzelfsprekend ‘al deze’ evenmin een grens. Als ik spreek over ‘honderd dollar’ die ik later aanduidt met voornaamwoord ‘het’, (‘Ik heb het je gisteren gegeven’) dan betekent ‘het’ natuurlijk ook ‘honderd dollar’.
3. **“Doch thans zien wij nog niet, dat hem alle dingen (*TA PANTA*) onderworpen zijn”**. Ook hier wijst *TA PANTA* weer terug naar de zaak waar over gesproken wordt, het onbepaalde *PANTA* waar de tekst mee begon. Zo zien we, dat *TA PANTA* alleen maar onbepaald en onbegrensd kan zijn, als het terugwijst naar iets dat zelf onbegrensd is.

Hebreeën 2:10

“Want het betaamde Hem, om Welken alle dingen (*TA PANTA*) zijn, en door Welken alle dingen (*TA PANTA*) zijn, dat Hij, vele kinderen tot de heerlijkheid leidende, den oversten Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen.” (St.Vert.).

Het persoonlijk voornaamwoord ‘Hem’ in deze tekst wijst op God. De uitdrukking *TA PANTA* betekent beide keren ‘dit alles’ en doelt op de verklaring dat Christus “door de genade Gods voor allen de dood smaken zou”. Want het betaamde Hem, om Welken dit alles is, en door Welken dit alles is, dat Hij, om vele zonen tot heerlijkheid te brengen, de Leidsman van hun behoudenis door lijden heen zou volmaken.

Openbaring 4:11

“Gij, onze Here en God, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de macht; want Gij hebt alles (*TA PANTA*) geschapen, en om uw wil was het en werd het geschapen.”

De waarheid die hier gepresenteerd wordt, is van een majestueuze schoonheid. De woorden worden gesproken door de vierentwintig oudsten. Zij zijn beschreven in Openb.4:4. We zien ieder van hen met een gouden kroon op het hoofd. Deze kronen zijn niet zomaar decoratieve hoofdsieraden. Het zijn symbolen van een hoge positie en zij leren ons dat ieder van deze oudsten verbonden is met een goddelijke schepping of instelling, zoals een troon, een heerschappij, een overheid, of een macht. Vlak voordat deze woorden gesproken worden, werpen deze oudsten hun kronen voor de troon en zeggen tot Hem, die er op zit: “Gij, onze Here en God, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de macht; want Gij hebt **DIT ALLES** geschapen, en om uw wil was het en werd het geschapen”. Het behoeft nauwelijks betoog dat ‘dit alles’ een samenvatting is van de heerlijkheid en de eer de kracht waarvan hun kronen het symbool waren.

Openbaring 5:13

“En alle schepsel in de hemel en op de aarde en onder de aarde en op de zee en alles (*TA PANTA*) wat daarin is, hoorde ik zeggen: Hem, die op de troon gezeten is, en het Lam zij de lof en de eer en de heerlijkheid en de kracht tot in alle eeuwen.”

In deze tekst wijst *TA PANTA* (of: deze alle) op elk schepsel in de hemel, op de aarde, onder de aarde en in de zee. Ogenscheinlijk kunnen deze woorden niets anders betekenen dan absolute universaliteit. Er is echter een groot probleem, dat eerst verklaard moet worden, voordat men aan deze tekst in alle eer en geweten ‘alles zonder uitzondering’ kan toeschrijven. Het is zeer merkwaardig dat velen in deze tekst het meest duidelijke bewijs zien van universele verlossing en verzoening. Zij zien hier elk wezen God lofzingen en trekken daaruit de conclusie dat ze dus allen met Hem verzoend moeten zijn door liefde en genade. Deze opvatting kan slechts staande worden gehouden als we dit gedeelte losmaken van de rest van Openbaring. Als er, en daar lijkt het hier op, geen begrenzing is, d.w.z. dat op het tijdstip waarover Openbaring 5 spreekt elk wezen God de eer geeft, waar komen dan al die vijanden vandaan waarover

we lezen in de hoofdstukken die volgen? Het is wel vreemd hier een universele aanbidding in te zien als er later verteld wordt:

“En zij lasterden de God des hemels vanwege hun pijnen en vanwege hun gezwellen, en zij bekeerden zich niet van hun werken” (Openb.16:11).

Is het mogelijk dat zij die hier de God des hemels lasteren, behoord hebben tot hen die God hebben geprezen in het vijfde hoofdstuk? Ik kan niet geloven dat zij daarbij hoorden en zie daarom in Openb.5:13 geen bewijs voor een verzoening van elk schepsel zonder enige uitzondering.

De waarheid die in Openb.5:13 wordt geleerd, is nogal onduidelijk. Het is niet eenvoudig meer duidelijkheid te krijgen wegens de toestand van de manuscripten. Hoewel hier dus een hiaat is in onze kennis op dit moment, kunnen we niet de kinderlijke opvattingen aanvaarden van hen die ons aansporen dit hiaat te vullen met hun bewering: ‘Ik weet wat het betekent: het spreekt over universele verzoening.’

Samenvatting

We hebben nu alle belangrijke teksten onderzocht die als bewijs gebruikt worden door mensen die menen dat ‘alles uit God’ is en dat God alles van tevoren voorbestemd heeft. Er is aangetoond dat deze teksten dit niet leren, wanneer ze maar bestudeerd worden in de context waarin zij voorkomen. Het zij wellicht ten overvloede herhaald dat alleen teksten zijn onderzocht waar in het Grieks *TA PANTA* voorkomt. Het bleek een uitdrukking met aanwijzende functie te zijn, die steeds verwees naar iets dat net gezegd was, of iets dat onmiddellijk volgde. We hebben gezien dat het nooit het ‘universum’ aangeeft, dat het nooit onbeperkt of onbegrensd is, tenzij het terugwijst op iets in de directe context dat onbeperkt van aard is. *TA PANTA* bleek een idiomatische uitdrukking te zijn die niet zonder meer letterlijk vertaald kon worden. De beste vertaling is daarvoor ‘dit alles’, of ‘al deze’. Deze vertaling doet recht aan het Grieks en is in overeenstemming met de feiten.

Ik heb ervan afgezien in te gaan op de vele duidelijke argumenten, die aantonen dat niet alles uit God is. Ik heb ervoor gekozen me te beperken tot teksten die door sommige mensen graag gebruikt worden om te bewijzen dat alles gebeurt in overeenstemming met Gods wil, dat alles uit Hem is. Als men dat van mening is, moet men toch gaan nadenken, wanneer zelfs maar van één enkel ding in het Woord zou blijken dat niet uit God is. In dat geval kan niet alles uit Hem zijn. Jac.1:12-15 is daar een voorbeeld van. We leren daar:

“Zalig is de man, die in verzoeking volhardt, want, wanneer hij de proef heeft doorstaan, zal hij de kroon des levens ontvangen, die Hij beloofd heeft aan wie Hem liefhebben. Laat niemand, als hij verzocht wordt, zeggen: Ik word van Godswege verzocht. Want God kan door het kwade niet verzocht worden en Hijzelf brengt ook niemand in verzoeking. Maar zo vaak iemand verzocht wordt, komt dit voort uit de zuiging en verlokking zijner eigen begeerte. Daarna, als die begeerte bevrucht is, baart zij zonde; en als de zonde volgroeid is, brengt zij de dood voort”.

Twee duidelijke feiten worden in deze tekst geopenbaard. Het eerste is dat mensen verzocht worden, het tweede is dat God geen mens verzoekt. In dit gedeelte vinden we de oorsprong van alle menselijke zonden. Deze komen niet uit God.